

Înmulțirea undelemnului

- 4:1-7 -

Harul s-a revărsat acum asupra cetății Ierihonului, și apoi asupra împăratului Israel și asupra celor 3 oștiri unite ale Israelului, Edomului și Iuda. În cap.4a harul se revărsă asupra unei femei din popor, asupra soției unuia din fiii proorocilor. Tradiția ebraică spune că acel om care se temea de Domnul ar fi fost Obadia și că datoriile lui Obadia erau în urma împrumuturilor făcute cu scopul de a hrăni pe acei 100 de prooroci ascunși de el în peșteră. Nu știm exact. Obadia era slujbaș la curtea împăratului, pe când soțul femeii din capitolul 4 era un fiu al proorocilor. Expresia *fiii proorocilor* ne trimite cu gândul la o nouă generație de prooroci, formată din urmașii proorocilor care au suferit pe timpul Izabelei. Obadia era contemporan cu generația de prooroci, și nu era un prooroc. Deci pare puțin probabil care bărbatul femeii din cap.4b să fie Obadia.

O femeie vine cu o cerere la Elisei. Situația era cu adevărat dramatică. Din pricina datoriilor soțului ei care murise, ea se afla în pericol să își piardă cei 2 copi pe care creditorul vroia să îi ia ca robi. În vremea aceea era foarte dificil pentru o femeie să muncească și să își întrețină singură familia. Majoritatea muncilor erau de natură fizică și erau prestate de bărbați. Femeile se îngrijeau de casă și trăiau din venitul adus în casă de soț. Situația părea fără ieșire pentru această văduvă disperată. Femeia *a strigat* către Elisei. Strigătul arată disperarea ei pe de o parte, iar apoi, pe de altă parte, poate așteptarea ei ca Elisei să intervină. Soțul ei se temuse de Domnul și fusese un prooroc. Însă a murit când era încă în putere. Ea și copiii ei nu erau vinovați de situația în care ajunseseră. Nici Elisei nu era vinovat, dar văduva pare că așteaptă ca el să facă ceva. Dar probabil nu se așteaptă la o minune. Probabil că se aștepta ca Elisei să vorbească cu împăratul sau cu căpetenia oștirii (vezi 4:13). Elisei era un om cu influență și ajutând pe împărat să câștige multe războaie împotriva vrăjmașilor lui, putea oricând să ceară ce vroia împăratului.

Elisei este sensibil la nevoia văduvei disperate, dar soluția propusă de el este cu totul alta. El intervine cu o minune: înmulțirea undelemnului. Și aici sunt câteva observații interesante:

- Elisei pornește de la ceea ce avea femeia în casă: un vas cu undelemn.
- Elisei provoacă credința acestei femei și îi cere să își umple casa cu vase de prin vecini.
- Undelemnul a curs nelimitat. Numărul vaselor a limitat cantitatea de undelemn de care s-a putut bucura această familie săracă și încercată.

- După înmulțirea undelemnului, Elisei îi cere întâi să își plătească datoria și apoi să trăiască cu ce va rămânea.

Elisei propune o soluție atipică, o soluție miraculoasă care să vină direct din mâna Domnului. Elisei vede în situația de criză o oportunitate pentru ca femeia să poată experimenta puterea lui Dumnezeu, și credința ei și a copiilor să crească în Domnul. Este foarte sugestiv că Elisei pornește nu de la ceea ce NU are femeia, ci de la ceea ce are: un vas cu undelemn. Apoi, nu face minunea deodată, ci o implică pe femeie și pe fiii acesteia. La fel cum în cap.3 el cere oștirii să sape gropi în deșert, la fel și aici el cere familiei acesteia să umple casa cu vase goale. El le provoacă credința, iar aceștia răspund provocării. La fel ca în cap.3 harul se revarsă acolo unde este credință, și unde se cere ajutorul Mijlocitorului. Elisei îi spune femeii să nu ceară puține vase. Minunea este atât de sugestivă: harul este nelimitat. Doar numărul vaselor și mărimea lor limitează revărsarea lui pe pământ. Minunea ilustrează ceea ce am comentat îndelung deja de faptul că îndurarea revărsată pe pământ este proporțională cu mărimea vasului prin care se revarsă. Femeia a cerut multe vase, căci i-a ajuns să plătească și toată datoria dar și să trăiască ea și fiii ei. Elisei pare să transmită mesajul unei ABUNDENȚE de har. Ierihonul este iertat, iar apele rele ale acestuia devin ape vindecătoare. O alianță controversată formată din 2 împărați idolatri și unul bun, cer o înștiințare de la Elisei, dar Domnul le dă prin Elisei mai mult decât un răspuns: le dă apă în pustie și o victorie totală asupra numeroasei oștiri a Moabiților. O femeie cere lui Elisei să își folosească influența sa la curtea împăratului, Dar Elisei răspunde printr-o mare minune în care undelemnul este înmulțit nelimitat. Singura limită este pusă de credința femeii, de numărul și mărimea vaselor din țară. Iată deci că harul se revarsă acolo unde este credință și se revarsă proporțional cu credința respectivă. Harul este nelimitat, dar credința oamenilor dimensionează cantitatea de har revărsată pe pământ. Se pare că în acest șir de minuni din cap.2b-8, naratorul ilustrează prin acestea diferite fațete și legități ale HARULUI care se revarsă prin Elisei peste țară. Harul revărsat peste văduvă nu a avut în vedere doar soluționarea situației de criză, ci și revelarea puterii și purtării de grijă a lui Dumnezeu pentru ea. Farmecul unei minuni este acela că ne ajută să vedem soluția venind DIRECT din mâna lui Dumnezeu. O intervenție reușită a lui Elisei la curtea împăratului ar fi însemnat tot o soluție din mâna lui Dumnezeu. Dar ochii plini de praf a oamenilor ar fi văzut mai greu acest lucru. Atunci când se produce o minune credința este ajutată să vadă intervenția directă a Domnului. Femeia află că Yahwe cunoaște necazul ei, că îi pasă de durerea ei și că este dispus să intervină cu marea Sa putere pentru a o ajuta. Și minunea este făcută în mijlocul lui Israel pentru ca toți să afle despre ea și să laude pe Domnul. Minunile sunt deci necesare mai ales într-o perioadă de apostazie, împietrire și necredință. Și minunile lui Elisei sunt făcute exact într-o astfel de perioadă. Observăm din nou că lui Dumnezeu îi pasă de COPII. El intervine pentru a proteja pe copiii proorocului plecat acasă la Domnul, și pentru a-i ține pe aceștia aproape de mama sa. Soarta copiilor nu se află în mâna părinților, ci în mâna Domnului. Dacă părinții pleacă acasă la Domnul, copiii nu sunt pierduți ci sunt în mâna Domnului, adevăratul și eternul lor Părinte. În fața minunii cu undelemnul nimeni nu trebuie să se îndoiască de faptul că Domnul va purta de grijă copiilor săi chiar dacă el va pleca la Domnul când aceștia sunt încă mici și vulnerabili.

Există o similitudine între această minune și minunea aducerii apei în pustie din cap.3. În cap.3 ei au săpat groapă lângă groapă, și gropile au fost umplute cu apă. Acum, femeie așează vas lângă vas și vasele sunt umplute cu undelemn. În ambele situații minunea se produce cu participarea celui care are nevoie de ea. De ce există această similitudine? Autorul ne-ar putea transmite următoarele lucruri:

- Harul nu se revarsă doar într-un context public, și nu doar pentru cel care are un rol cheie în trezirea spirituală a poporului (împăratul), ci harul se revarsă și în ascuns, și pentru o văduvă anonimă și săracă din popor.
- Harul există și se revarsă cu maximă generozitate, dar e nevoie de vase, e nevoie de credință pentru ca acesta să fie primit de oameni.

Nașterea și învierea fiului Sunamitei

- 4:8-37 -

La începutul capitolului 4 avem o femeie săracă ce are 2 copii, dar i-a murit soțul și este plină de datorii. Apoi, în cap.4 avem o femeie bogată ce are soț dar nu are copii. Văduva cere ajutorul lui Elisei, Sunamita oferă ajutor lui Elisei. Femeile sunt din categorii sociale diferite și cu nevoi diferite. Dar harul este disponibil pentru ORICINE indiferent de categoria socială.

Sunamita este o femeie bogată. Ea nu are însă inima alipită de bogății. Ea vrea să își pună bogățiile în slujba Domnului și nu trăiește în robia de a dori mereu mai mult și mai mult. Când Elisei o întreabă dacă poate pune o vorbă bună pentru ea împăratului sau căpeteniei oștirii, ea răspunde așa de frumos: ***Eu locuiesc liniștită în mijlocul poporului meu.*** Sunamita se gândește să pună în slujba Domnului ceea ce Domnul i-a dăruit mai mult. Dacă Domnul i-a dăruit mai mult decât are nevoie, i-a dăruit ca să poată ajuta pe alții. Și ea vrea să ajute pe omul lui Dumnezeu, Elisei. La început îi dă de mâncare ori de câte ori trece pe acolo. Elisei a refuzat inițial. Dar ea a insistat. Ea nu a avut o dorință pasageră, ci o dorință sinceră. Ea nu a fost politicoasă doar, căci atunci ar fi cedat în fața refuzului lui Elisei. Ea a dorit să ajute cu adevărat! După o vreme ea s-a gândit să crească în slujire, să facă MAI MULT decât ce făcuse la început. Și alături de masa caldă ea a oferit și cazare lui Elisei. Se consultă cu soțul ei și face o cameră nouă pentru Elisei. Ea nu lucrează de capul ei, ci slujirea ei se manifestă în cadrul legitimat de Domnul, și anume sub autoritatea soțului ei. Ea nu pune slujirea mai presus de soț, ci se consultă cu acesta în deciziile sale și acesta este de acord cu inițiativele ei de slujire.

Observăm și bunul simț al lui Elisei. Pe de o parte este nevoie ca Sunamita să stăruie ca el să mănânce la ea. Pe de altă parte el nu ea ca un lucru de apucat ceea ce primește de la Sunamita. El nu își spune: Eu sunt mijlocitorul, Eu sunt cel datorită căruia Domnul mai rămâne în țară! Deci mi se cuvine să fiu îngrijit și toți ceilalți îmi sunt îndatorați. Elisei se simte el îndatorat și vrea să răsplătească slujirea Sunamitei. Dar slujirea Sunamitei strălucește prin aceea că este total dezinteresată. Sunamita nu așteaptă NIMIC în schimb. Ea este bucuroasă să Îl poată sluji pe Domnul și să facă un bine omului lui Dumnezeu.

Sunamita slujește cu sinceritate și nu o face din interes. Ea nu face troc cu Dumnezeu. Sunamita strălucește enorm ca vas minunat al credinței în cartea 1,2 Împărați. Sunamita este pusă în contrast cu celelalte personaje ale cărții care beneficiază de diferitele minuni făcute de Ilie și Elisei.

Celelalte personaje ale cărții	SUNAMITA
<p>Văduva din Sarepta rostește de-abia <u>după învierea fiului ei</u> lui Ilie: <i>Cunosc acum că ești un om al lui Dumnezeu, și cuvântul Domnului în gura ta este adevăr!</i> (1 Împ.17:24)</p>	<p>Sunamita ajunge la această concluzie cu privire la Elisei ÎNAINTE să primească ceva de la acesta sau să asiste la vreo minune: <i>iată știu că omul acesta care trece totdeauna pe la noi, este un om sfânt al lui Dumnezeu.</i> (2 Împ.4:9).</p>
<p>Celelalte personaje se apropie de Elisei când sunt în necaz, și se apropie cu gândul să ceară.</p>	<p>Sunamita se apropie de Elisei când nu este în necaz, și se apropie de el nu ca să ceară, ci ca să dăruiască.</p>
<p>Celelalte personaje sunt mai deschise spre slujire, spre dăruire și ascultare, DUPĂ ce Domnul le rezolvă problemele și necazul.</p>	<p>Sunamita slujește din toată inima CHIAR dacă problema ei nu este soluționată, chiar dacă Domnul nu i-a dat nici un copil (și în vremea aceea era mult mai complicat să fii femeie stearpă!)</p>
<p>Văduva din cap. 4a STRIGĂ lui Elisei să facă ceva pentru situația ei. Soțul ei slujise pe Domnul și ea făcea parte din puținii credincioși din Israel. Din perspectiva ei părea că Domnul ESTE DATOR să intervină.</p>	<p>Sunamita nu cere nimic lui Elisei pentru slujirea ei și nici nu consideră că Domnul ar fi fost dator să-i dea un fiu. Ea este împăcată cu situația și acceptă cu smerenie voia suverană a lui Dumnezeu. Ea se simte datoare să slujească Domnului, și nu îl consideră pe Domnul dator să îi îplinească toate nevoile ei.</p>
<p>Când copiii îi sunt luați ca robi, văduva din cap.4a cade în disperare și plânge, și strigă către Elisei să facă ceva.</p>	<p>Când fiul ei moare, Sunamita își stăpânește plânsul și disperarea, așează copilul în patul lui Elisei, și apoi se duce la Elisei, îi îmbrățișează picioarele și îi spune cu blândețe două întrebări: <i>Am cerut eu domnului meu un fiu? N-am zis eu: <u>Nu mă amăgi!</u> ?</i></p>

<p>Fiii proorocilor îl lasă pe Ilie se plece spre Iordan. Doar Elisei îi spune: <i>Viu este Domnul și viu este sufletul tău că nu te voi părăsi.</i> (2 Împ.2:2,4,6)</p> <p>Ghehazi ia toiagul lui Elisei și se duce înainte dornic să facă o minune pentru propria sa glorie.</p>	<p>Dar Sunamita îi spune lui Elisei: <i>Viu este Domnul și viu este sufletul tău că nu te voi părăsi.</i> (2 Împ.4:30).</p>
<p>Când îi moare fiul văduva din Sarepta cade în disperare și îl ceartă pe Ilie: <i>Ai venit la mine să aduci aminte Domnului de nelegiuirea mea și să-mi omori fiul?</i> (1 Împ.17:18)</p>	<p>Când îi moare fiul, Sunamita se duce la Elisei, îi îmbrățișează picioarele și crede că acesta îi poate învia fiul din morți.</p>

Toate aceste contraste ne sugerează că Sunamita este un personaj special în această carte. Ea se distinge de toate celelalte personaje, ea se distinge și de Ghehazi, ucenicul lui Elisei, și seamănă mai degrabă cu Elisei, atunci când acesta călca pe urmele lui Ilie. Și naratorul oferă o atenție specială Sunamitei. El condensează în acest capitol mai bine de 10 ani din viața ei (detaliile din text ne sugerează că băiatul ei avea cel puțin 10 ani când a murit). Naratorul ne arată consecvența ei în slujire, dar și creșterea ei în credință de-a lungul timpului. Să analizăm dinamica și evoluția credinței ei.

Primul pas al credinței: Sunamita acceptă voia suverană a lui Dumnezeu pentru viața ei. Deși făcea parte din rămășița credincioasă a lui Israel (așa de mică în vremea aceea de apostazie), iată că era lipsită de un fiu. Chiar și Ahab și Izabela au avut copii, și chiar și cei mai nelegiuți din popor au avut urmași, dar ea nu putea avea copii. Lucrul acesta este foarte dificil pentru orice cuplu din orice vreme. Dar mai ales în vremea aceea când lipsa moștenitorilor era cu adevărat o problemă, când lipsa copiilor era de regulă percepută ca pe un blestem, ca pe o pedeapsă divină. Sunamita nu se răzvrătește, nu renunță la Yahwe, nu lasă ca răceala să se așeze între ea și Domnul. Cu siguranță că a trecut prin multe lupte și frământări interioare, și prin multe momente când a fost ispitită să cârtească. Lucrul cel mai de preț pentru o soție era copilul. Ea a fost lipsită de cel mai minunat dar pe care îl mai poate avea o soție. Ea trăiește mulțumită. Ea nu se resemnează, ci acceptă cu adevărat situația. Ea trăiește liniștită în mijlocul poporului ei. Liniștea vine din faptul că îl avea pe Domnul și avea deplină încredere în voia și înțelepciunea Sa.

Al doilea pas al credinței: Inima Sunamitei nu se lipește de lucrurile materiale. Domnul o binecuvântează și ea este o femeie bogată în comunitate. Și de obicei, oamenii lipsiți de un dar într-un domeniu încearcă să se refugieze în alte domenii. Dar ea nu se refugiază în goana după a avea mai mult și vede în bogății o compensație a faptului că nu avea copii. Ea primește din partea Domnului bogățiile, și nu lasă ca darurile primite să-i facă concurență Dătătorului. Ea nu este cu nasul pe sus pentru că are mai mult, și nici nu cade în robia dorinței de a avea mai mult și mai mult. Ea trăiește liniștită în mijlocul poporului ei (vezi 4.13).

Al treilea pas al credinței: Sunamita se implică cu toată inima în slujire. Ea vede o nevoie și are inițiativa slujirii. Ea înțelege că Domnul i-a dat mai mult pentru a putea ajuta și pe alții. Și ea vrea să îl slujească pe omul lui Dumnezeu. Începe cu puțin: cu oferirea unei mese calde ori de câte ori Elisei trecea prin Sunem. Dar o face cu toată inima. Sunamita cunoaște că Elisei este omul lui Dumnezeu înainte de a primi ceva de la el sau de a vedea o minune. Ea slujește dezinteresat. Ea nu stăruie de Elisei ca să primească slujirea ei ca să o ajute. Ea se apropie de vasul harului nu pentru a cere, ci pentru a dărui!

Al patrulea pas al credinței: Sunamita crește în slujire. Ea se gândește cum să dezvolte slujirea ei, cum să facă mai multe decât a făcut până acum. Și după ce primește aprobarea soțului face o cameră specială pentru omul lui Dumnezeu care se pare că trecea destul de des pe acolo. Sunem se afla pe drumul dintre Carmel (reședința lui Elisei) și Samaria (capitala țării). Astfel s-ar putea explica frecvența ridicată cu care Elisei trecea prin Sunem. Și ea face cu toată inima și fără nici un interes, ea nu caută o recompensă pământească. Când i se face oferta de a cere ceva, ea nu cere nimic.

Al cincilea pas al credinței: Chiar dacă Sunamita nu cere nimic, Domnul decide să îi încurajeze credința și slujirea printr-o mare minune. Domnul îi dăruiește un copil! Când i se face oferta, răspunsul ei este: *Nu! Domnul meu, omule al lui Dumnezeu nu amăgi pe roaba ta!* Era o provocare pentru credința Sunamitei. Ea depășise faza întrebărilor și a zbaterilor. Pur și simplu acceptase voia lui Dumnezeu, și închisese de mult rana. Dar acum Elisei redeschide rana, redeschide dorința, redeschide durerea și o reasează pe Sunamita în frământarea veche legată de nașterea unui copil. Nu știm exact ce a fost în sufletul Sunamitei, cât de mult a crezut ea, sau dacă minunea s-a produs pe baza credinței lui Elisei. Nu știm, dar putem presupune că Sunamita a acceptat provocarea și că credința ei a fost încurajată enorm prin minunea nașterii copilului. Deși ea a slujit necondiționat și dezinteresat, Domnul a vrut să o răsplătească. Dar răsplata nu a fost doar copilul, ci și încurajarea și creșterea credinței Sunamitei. Copilul era dovada puterii, bunătății și a faptului că Domnul răsplătește pe cine îl caută! Dar ce fel de răsplată este aceasta că primește MAI TÂRZIU ceea ce majoritatea din popor a primit din tinerețe și fără tot acest drum al durerii. În cele din urmă copilul a venit când nu mai era dorit, când nu mai era speranță.

Avraam și Sara primesc un copil la bătrânețe. Cine ar dori un copil la bătrânețe? Sara reacționează astfel: **Dumnezeu m-a făcut de râs: oricine va auzi va râde de mine** (Gen.21:6-7). Elisabeta rămâne la bătrânețe însărcinată cu Ioan Botezătorul: ea s-a ținut ascunsă de tot 5 luni.

Căci, spunea ea, ***iată ce mi-a făcut Domnul când Și-a aruncat ochii spre mine, ca să-mi ia ocară dintre oameni.*** (Luca 1:24-25). Cu siguranță că e minunat că Domnul i-a luat ocară dintre oameni. Dar cine ar prefera să fie în locul ei? După o viață de ocară, la final să i se ia ocară. Și când i se ia, ea să se rușineze și să nu aibă curajul să spună celorlalți din jur că e însărcinată. Nu e mai simplu să faci un copil la tinerețe? Nașterea copilului la bătrânețe nu poate fi în sine o răsplătă sau o compensare a lipsei lui atâta timp. Cu toate acestea, Domnul decide să intervină cu o minune pentru a da Sunamitei, Sarei și Elisabetei un copil. Dar dacă tot a intervenit cu o minune, nu putea să o facă mai devreme? De ce a întârziat așa de mult timp? Adevărata răsplătă se ascunde în altă parte. Ea nu se regăsește în copil, ci în ceea ce s-a adunat în sufletul Sunamitei pe acest drum tumultuos al credinței. Zbaterea sufletului ei înaintea Domnului în fața dureroasei realități că Domnul nu-i dăruiește un copil a adus-o mai aproape de Domnul, a desprins-o de pământ, a ajutat-o să își găsească fericirea doar în Domnul, a învățat-o că trăirea în neprihănire nu este urmată întotdeauna de răsplăți pământești, a provocat-o să se alipească de patria viitoare și să fie o străină și o călătoare pe pământ, a ajutat-o să subordoneze toate visele și dorințele sufletului dorinței de a-L cunoaște și de a-L sluji pe Dumnezeu. Într-un cuvânt: a lărgit vasul inimii ei prin care harul se putea revărsa peste Israel. Răsplata așteptării și răbdării Sunamitei nu a fost COPILUL, ci ce a adunat din Domnul din timpul procesului. Și când copilul a venit, nu COPILUL a fost marele dar, ci manifestarea puterii lui Dumnezeu într-o situație care părea imposibilă. Cu siguranță că și copilul a fost o mare bucurie și ridicarea ocării ei dintre oameni a produs o ușurare a sufletului. Dar cum spuneam, nu aceasta putea fi răsplata. Răsplata trebuie căutată în procesul tainic de lărgire a vasului credinței inimii ei. Vasul credinței se lărgeste prin încercări și necazuri, prin așteptare și răbdare, prin perseverența de a alege să crezi în bunătatea lui Dumnezeu când realitatea de fiecare zi o contrazice flagrant. Nașterea copilului este în primul rând o întărire a credinței ei. Atunci când primim un lucru deodată și fără așteptare și frământări, avem impresia că ni se cuvine, îl luăm ca pe un lucru de apucat, nu vedem atât de clar că vine din mâna lui Dumnezeu prin manifestarea puterii și milei Sale, și avem tendința să ne lipim inima de lucru primit. Dar după o lungă și dureroasă așteptare lucrurile stau altfel: cunoaștem că am primit din mâna Domnului, cunoaștem că totul îi este cu puțință, cunoaștem că am primit prin har și nu pe baza meritelor noastre, și nu lăsăm darul să ne separe de minunatul Dătător. Marile întrebări nu apar când primim repede, ci când primim după o lungă așteptare. Și marile răspunsuri se nasc din marile întrebări. Dar marile întrebări se nasc din lacrimi și durere. Fără ele însă nu vom ajunge niciodată la marile răspunsuri. Și fără marile răspunsuri, viața noastră va fi săracă și superficială, străină de bogățiile cerului și de slava eternă pentru care am fost creați. Când considerăm adevărata răsplata lărgirea vasului inimii noastre și o cunoaștere mai profundă a lui Dumnezeu, și nu darul în sine, atunci suntem pe drumul cel bun. Dacă darul în sine ne rămâne marea mângâiere și răsplătă suntem încă departe de alergarea paulinică (vezi Filipeni cap.3). Mai presus de dar este apropierea de Dătător. Dar e important și trebuie să ne bucurăm de el, dar mai presus de dar, este alipirea de Dătător prin intermediul darului. Cei care au parcurs labirintul credinței și au primit darul la ieșirea din labirint nu au rămas blocați pe dar, ci pe slava Dătătorului (vezi cântarea Anei din 1 Sam cap.2 și cântarea lui Zaharia din Luca 1, vezi Psalmul

18 etc.). Sunamita nu a început să cânte după nașterea copilului: ce minunat ești tu, copilule, ce minunat ești tu!, ci a cântat mai întâi: ce minunat ești Tu, Doamne! Și nu pentru că a primit și ea un copil doar, ci că prin primirea copilului a văzut slava și puterea Domnului! Cap.2b-4a înalță abundența harului venit în țară prin Elisei. Minunea cu vasele umplute cu undelemn din cap.4a ne atrag atenția că harul e infinit, și că doar mărimea masului dimensionează manifestarea acestuia pe pământ. Și ar apărea întrebarea: cum se poate lărgi vasul credinței cuiva? Se pare că tabloul cu Sunamita răspunde la această întrebare. Traseul credinței Sunamitei creionează DRUMUL pe care trebuie să umblăm pentru ca vasul credinței noastre să crească. Drumul nu e ușor, dar este singurul drum spre slavă.

Al șaselea pas al credinței. Urmează marea încercare. Băiatul se naște și trec anii. Băiatul crește și are mai bine de 10 ani căcil autorul ne spune că el obișnuia să se ducă pe la tatăl său la secerători. Și deodată se întâmplă un lucru neașteptat: începe să îl doară capul și moare pe genunchii mamei sale. Ce s-a întâmplat? Cum de a fost posibil? Cum de a îngăduit Domnul așa ceva? Domnul, la prima vedere, pare cinic, sadic. Sunamita biruise dorința și durerea de a avea un copil. Trăia mulțumită în mijlocul poporului ei slujind cu toată inima pe Domnul. Fără să ceară, Domnul îi dăruiește un copil. Sunamita se bucură și își alipește inima de copil, ca orice mamă iubitoare. Și deodată, copilul moare pe loc, și pe genunchii ei. Nu există semne de avertisment înainte. Este pur și simplu o încercare ȘOC. Încercarea vine ca un trăsnet, fără nici-o înștiințare, fără nici cel mai mic semn de prevenire. Ce s-a întâmplat? Încercarea Sunamitei seamănă cu încercarea care a venit peste Iov. Acolo încercarea vine deodată și fără nici cel mai mic avertisment. Dar încercarea care a venit peste Iov a fost orchestrată de Satan. El a dorit prin încercare să distrugă credința lui Iov și să îl facă să blesteme pe Dumnezeu în față. Satan mizează pe ȘOC, pe elementul surpriză, pe necazul neașteptat. Cred că și în această situație s-a întâmplat ceva similar. Sunamita pășea pe drumul devenirii eliseice. Într-adevăr, ea nu seamănă cu nici unul din celelalte personaje ale cărții. Singurul cu care seamănă este Elisei. Sunamita pășea cu îndrăzneală pe drumul devenirii eliseice și își lărgea vasul credinței și al inimii ei. Domnul putea lucra prin ea cu mare putere și putea revărsa din ce în ce mai multă îndurare pe pământ. Și atunci, cred că cel rău a cerut ca ea să fie cernută ca grâul. La fel cum Satan a cerut cernerea lui Iov, și apoi cernerea ucenicilor, cred că la fel a cerut și cernerea Sunamitei. Sunamita deranja în războiul spiritual și ascensiunea ei spirituală era amețitoare. Și atunci Satana cere cernerea ei. Bine, acest lucru îl face Satan. Dar Dumnezeu acceptă. De ce acceptă Dumnezeu? De ce ar accepta Dumnezeu să dea pe mâna celui rău pe copilul său cel preaiubit? Sunt măcar două răspunsuri la această întrebare, răspunsuri care nu se exclud, ci pot merge împreună:

- Satana are dreptul să ceară cernerea celor credincioși. Se pare că în acest război spiritual, și în procesul mântuirii, TESTAREA credinței este un element obligatoriu. Mântuirea nu poate avea loc fără testarea celui care umblă pe drumul mântuirii. Este ceva drept ca să fie testat cineva care la un moment dat a fost răzvrătit și acum se întoarce la Domnul. Pe baza credinței sale, el este iertat, mântuit pentru eternitate și așezat pe scaunul de domnie al Domnului, în slavă. Beneficiile credinței sunt nemărginite. Dar procesul este DREPT doar

dacă credința este autentică. Și este o singură cale pentru a se dovedi autenticitatea credinței: testarea ei. Există această legitate în procesul mântuirii, și se pare că în virtutea ei, cel rău are dreptul să ceară cernerea celor credincioși. Iată câteva pasaje care ar susține această variantă de răspuns:

- Discuția dintre Dumnezeu și Satan despre Iov din Iov cap.1
- *Domnul a zis: Simone, Simone, Satana v-a cerut să vă ceară ca grâul. Dar Eu m-am rugat pentru tine ca să nu se piardă credința ta...(Luca 22:31-32)*
- *În ea voi vă bucurați mult, măcar că acum, **dacă trebuie**, sunteți întristați pentru puțină vreme, prin felurite încercări, pentru ca încercarea credinței voastre, cu mult mai scumpă decât aurul care piere, și care totuși este cercat prin foc, să aibă ca urmarea lauda, slava, cinstea, la arătarea lui Isus Hristos...* (1 Petru 1:7-7).
- *Nu te teme nicidecum de ce ai să suferi. Iată că diavolul are să arunce în temniță pe unii din voi ca să vă încerce. Și veți avea un necaz de 10 zile. Fii credincios până la moarte și-ți voi da cununa vieții. (Apoc.2:10)*

Cu siguranță că Domnul pune limite Ispititorului și nu va îngădui să fim ispitiți peste puterile noastre, dar totuși va îngădui să fim cernuți. Și cernerea nu va fi deloc ușoară. Este important să știm că cel ce operează cernerea este Satan. Oare ar putea Domnul să orchestreze ca toți fiii lui Iov să moară în aceeași zi și să-l ispitească astfel pe Iov să blesteme Numele Domnului? Nicidecum! Domnul nu ispitește și nici nu poate ispiti pe nimeni. Cu toate acestea Domnul îngăduie cernerea operată de cel rău, și în cele din urmă El Însuși vrea să testeze CREDINȚA.

- În prima fază a cernerii suntem față în față cu necazul, cu problema vizibilă. Apoi însă dăm cortina la o parte și înțelegem că în spate este cel rău care vrea să ne distrugă credința. Dar apoi dăm o altă cortină și înțelegem că în cele din urmă Domnul a îngăduit cernerea noastră și că dacă este cineva cu care trebuie să ne certăm, El este. Și rămânem singuri pe scena întrebărilor noastre cu Domnul. Și ne întrebăm: Totuși, de ce, Doamne!? Dumnezeu Însuși vrea să ne testeze credința, vrea să vadă dacă avem deplină încredere în El. Dar testul nu este doar de dragul testului. Fiecare încercare are un rod, o urmare, un bine infinit mai mare care izvorăște din ea. Când Domnul îngăduie încercarea, El privește spre acel rod, spre acel BINE, care în ochii Lui este atât de mare încât suferința, și încercarea devine atât de mică. BINELE este atât de mare încât Dumnezeu Se poate convinge pe Sine ca în virtutea acestui bine, să poată îngădui suferințe așa de mari peste copiii Săi pe care îi iubește atât de mult! Pavel, prin Duhul, spune: ***Eu socotesc că suferințele din vremea de acum nu sunt vrednice să fie puse alături cu slava viitoare, care are să fie descoperită față de noi.*** (Rom.8:18) Dacă Pavel, care doar întrezărea puțin slava viitoare, și era încă în mijlocul

unor mari suferințe, socotește suferințele de acum nevrednice să fie comparate cu slava viitoare, oare ce va spune Dumnezeu Însuși despre același lucru? Da, oare ce ar spune Domnul, care este singurul care poate măsura slava eternă la care cheamă pe copiii Săi? Da, oare ce ar spune Domnul despre același lucru, El care are perspectiva eternității? Da, oare ce ar spune Cel care datorită acestei slave, a acceptat El Însuși moartea, și încă moartea de cruce? Înainte să pășească pe drumul Golgotei, privind spre slava viitoare, Mântuitorul s-a rugat: *Tată, vreau ca acolo unde sunt Eu, să fie împreună cu Mine și aceia, pe care Mi i-ai dat Tu, ca să vadă slava Mea, slavă, pe care Mi-ai dat-o Tu; fiindcă Tu M-ai iubit înaintea de întemeierea lumii.* (Ioan 17:24). Cu siguranță că Domnul ar spune de infinit de ori mai convins decât Pavel: ***EU, Domnul Domnilor, și Împăratul Împăraților socotesc să suferințele de acum NU SUNT DELOC vrednice să fie puse alături de slava viitoare.*** Suferința este singurul drum către slavă. Nu este altul. Dar slava este atât de mare! La întrebarea: Doamne, cum poți să îngădui atâta suferință în viața copiilor Tăi de îi lași să fie cernuți atât de tare de cel care îi urăște cu o ură de noapte?, putem să răspundem cu o altă întrebare: Doamne, cât de mare trebuie să fie slava viitoare încât ea te convinge pe Tine, care ne iubești atât de mult, să ne lași să gustăm atâta suferință? Doamne, cât de mare trebuie să fie slava viitoare, pentru ca în lumina ei, Tu să spui că suferința de acum ,atât de reală și intensă, pălește ca o lumânare în fața uraganului?

Cred că în spatele morții copilului s-a aflat cel rău. Dar Domnul a îngăduit cernerea Sunamitei. Domnul privea însă spre RODUL acestei încercări. În urma acestei încercări, vasul credinței Sunamitei s-a mărit nespus de mult, și harul care s-a putut apoi revărsa prin ea către ceilalți a crescut exponențial. Iar harul care se revărsa prin noi către ceilalți în primul rând ne transformă pe noi, amprentează în noi chipul Fiului lui Dumnezeu, înmulțind astfel slava eternă de care vom avea parte în ziua aceea, după cum ne spune același Pavel:

- *Căci întristările noastre ușoare de o clipă lucrează pentru noi tot mai mult o greutate veșnică de slavă!* (2 cor.4:17)

Cu siguranță că noi nu înțelegem exact de ce, și nici nu vedem slava viitoare. Nu înțelegem exact cum anume lucrează suferința prezentă spre lărgirea vasului nostru, spre modelarea noastră și spre mântuirea celor din jur și spre slava eternă. Și aici intervine credința. Trebuie să alegem să credem! Să credem că suferința nu e în van și nu e o testare doar de dragul testării. Ea este o testare de dragul creșterii slavei de care vom avea parte o eternitate. Să alegem să credem că suferința noastră este spre lărgirea vasului nostru și spre mântuirea celor din jur, și deci că astfel pășim pe urmele Mielului și pășim spre singurul drum spre slavă. Și întrebarea noastră să nu fie: De ce, Doamne! Căci ȘTIM DE CE! Singura noastră întrebare să fie: Doamne, să fie vorba de o mie sau de zece mii?.....de oameni care vor fi aduși spre mântuire în urma jertfei noastre umile de suferință?

Vasul credinței Sunamitei a fost lărgit mai întâi prin faptul că Domnul a întârziat să îi dea un copil. Apoi, vasul a fost mărit prin faptul că i-a dat copilul printr-o minune. Iar acum vasul este provocat să crească prin faptul că Domnul îi ia copilul.

Al șaptelea pas al credinței. Sunamita reacționează excepțional. Ea nu disperă, și nici nu bleastă pe Domnul în față. Ea nici nu îi spune soțului ei că a murit, ci își ascunde durerea. Ea se duce direct la omul lui Dumnezeu! Și când este întrebată de copil, ea răspunde: bine! De ce reacționează așa femeia? Ea știe că Domnul nu lucrează așa, ea știe că nu așa este Dumnezeu. Și ea are speranța învierii fiului ei. Ea și-a adus aminte poate de Genesa 22 și apoi de învierea fiului văduvei din Sarepta de către Ilie. Ea are speranța învierii. Și de aceea vrea să îi protejeze pe cei apropiați. Vrea să îi protejeze de suferință, dar și de ispita îndoielii față de Dumnezeu care ar putea apărea. Ea poartă singură povara și are tăria să își ascundă durerea. Ea alege să nu se pronunțe încă, să își amâne reacția. Ea știe că deznodământul este altul, și se duce la Elisei, omul lui Dumnezeu. Ea nu aruncă cu pietre în el, ci cade la picioarele lui și are o singură întrebare: *N-am zis eu: nu mă amăgi!?* Încercarea este și pentru Elisei. Elisei nu fusese înștiințat de Domnul cu privire la cele întâmplate. Acest lucru întărește ipoteza că evenimentul a fost de fapt un atac spiritual asupra credinței, atât asupra Sunamitei cât și asupra lui Elisei. Dumnezeu nu era așa. Dumnezeu promisese un fiu. Dar oare promisese un fiu ca să îl ia înapoi? Sunamita știa că deznodământul putea fi altul. Și Elisei la fel. Sunamita este pe aceeași lungime de undă cu credința marelui Elisei. Ghehazi o ia înainte cu toiagul, dar Sunamita îi spune lui Elisei, ce acesta spusese lui Ilie: *Viu este Domnul și viu este sufletul meu că nu te voi părăsi!* De data aceasta Elisei este învățătorul, iar Sunamita discipolul care calcă pe urmele credinței eliseice și își mărește vasul credinței ca Elisei de altădată. Ghehazi pune toiagul peste copil fără folos. Vom mai reveni la analiza caracterului lui Ghehazi, dar în următoarea secțiune. Acum ne focalizăm pe înțelegerea evoluției credinței Sunamitei. Sunamita crede la fel ca și Elisei în înviere. Elisei se încrede în Domnul și el, și are loc a doua înviere din istoria omenirii (prima fusese făcută de Ilie). Dacă la prima înviere mama copilului este disperată, acum Sunamita este cea care se încrede în puterea lui Dumnezeu de a învia din morți. Sunamita știe că Domnul nu îi era dator cu un fiu, Dar știe că dacă i l-a dat prin promisiune divină, atunci Domnul se va ține de cuvânt. De aceea, ca Avraam de altădată, crede că Domnul îi va învia copilul din morți. Dar spre deosebire de Avraam, ea chiar vede moartea copilului. Sunamita acceptă provocările divine și credința ei atinge culmi amănitoare. După înviere, ea mai întâi se aruncă la picioarele lui Elisei și apoi își ia fiul. Ea mai întâi mulțumește Domnului, Dătătorului, și apoi își ia în brațe copilul, darul. Cât de clare sunt lucrurile în inima Sunamitei:

- Ea știe că Domnul nu este dator nimănui cu nimic.
- Ea știe că tot ce primește de la Domnul este un har nemeritat.
- Pentru ea Domnul este pe locul întâi.
- Celelalte, inclusiv fiul sunt pe locul doi.

Credința Sunamitei atinge culmi ametoitoare. Observăm că traseul credinței ei seamănă cu însuși traseul lui Avraam, tatăl tuturor credincioșilor. Avraam a așteptat foarte mult un fiu, Domnul vine cu o promisiune redeschizând rana, apoi Domnul reînnoiește promisiunea spunând: La anul pe vremea aceasta vei avea un fiu! Apoi, fiul crește, Domnul îl cere înapoi, Avraam crede în înviere, și îl primește înapoi ca înviat din morți. Sunamita urcă un munte asemănător cu al lui Avraam. Sunamita ne-a mai adus aminte și de Iov. După cum cel rău cere cernerea lui Iov, la fel cere și cernerea Sunamitei și aduce un atac cumplit asupra credinței ei. Sunamita mai seamănă și cu Elisei, ea parcurge traseul formării lui Elisei și ajunge să fie pe aceeași lungime de undă cu credința marelui om al lui Dumnezeu! Iată că această femeie din popor, al cărei nume nu-l cunoaștem, poate fi pusă la aceeași masă cu Avraam, Iov, Ilie sau Elisei! Iată că este posibil să calci pe urmele lui Elisei și să devii acel vas prin care harul să inunde o țară întreagă! Șansa este reală pentru toți. Deci dacă minunea din cap.4a ne arată că harul e infinit, dar problema este la numărul și mărimea vaselor, prin tabloul cu Sunamita autorul ne răspunde la întrebarea: cum se poate mări vasul credinței? Răspunsul este simplu: călcând pe urmele Sunamitei! Autorul nu ne descrie traseul formării lui Elisei, ci alege să ne descrie traseul creșterii credinței Sunamitei. Este mai relevant pentru noi. Despre Elisei ne putem gândi că a stat lângă Ilie și a avut parte de un har special. Dar Sunamita este o femeie simplă din popor. Dacă ea a putut, poate fiecare din noi! Și acum înțelegem de ce după ce Elisei cere o măsură îndoită din duhul lui Ilie, acesta îi răspunde: **Greu lucru ceri!** Duhul lui Ilie încăpea doar într-un vas foarte mare. Dar ca să se ajungă la un vas foarte mare a fost nevoie de un proces îndelung de mărire a vasului. Iar acest proces a presupus multă suferință, multe încercări, multe și cumplite lupte spirituale. Oare Elisei a parcurs deja sau va parcurge până la capăt același traseu dureros al lărgirii vasului? Elisei cerea un lucru greu. Dumnezeu este onest cu noi. Procesul lărgirii vasului este unul greu. Cu toții am dori să avem credința Sunamitei de la finalul tabloului. Dar câți dintre noi suntem gata să parcurgem același traseu ca al ei? În cele din urmă marele câștig al Sunamitei nu a fost reprimirea fiului, ci ridicarea ei pe o nouă înălțime spirituală.

Să nu uităm trei metode clasice prin care Domnul provoacă credința noastră spre lărgirea vasului inimii noastre:

- 1) **Când Domnul amână** să ne dea ceva de preț, pe care sufletul nostru și-l dorește foarte mult în mod natural.
- 2) **Când Domnul ne dă** un dar de preț după o lungă așteptare.
- 3) **Când Domnul ne ia** un dar de preț.

Moartea în oală - 4:38-41 -

Elisei l-a lăsat pe slujitorul său (Gehazi cel mai probabil) să facă o ciorbă pentru fiii proorocilor. Unul din aceștia a cules pentru ciorbă o plantă otrăvitoare. Gehazi nu a băgat de seamă, și așa a făcut ciorba. Gehazi dă dovadă de iresponsabilitate și neglijență. În vremea aceea oamenii erau foarte ancorați în cultura pământului și era necesar ca ei să cunoască diferitele soiuri de plante, mai ales că unele puteau fi otrăvitoare. Și era evident că nu se foloseau pentru mâncare plante necunoscute. Dacă cineva nu știa soiul unei plante, trebuia să întrebe pe ceilalți. Dar nici acel fiu al proorocilor, și nici Gehazi nu întreabă cu privire la acel soi de plantă acre s-a găsit din belșug și care le putea asigura o masă copioasă fiilor proorocilor în acel timp de foamete. Cei doi s-au lăsat amăgiți de bucuria faptului că au găsit ceva de mâncare pe timp de foamete și nu au mai fost atenți la ce au găsit de mâncare. Neglijența lor putea fi fatală. Fiii proorocilor, așa cum erau ei, reprezentau o oază de spiritualitate și speranță în mijlocul unui Israel apostat. Dar iată că acum prin neglijența lui Gehazi toți puteau muri într-o singură zi. Cu siguranță că întâmplarea trădează războiul spiritual din spatele cortinei. Cel rău urmărea nimicirea acestei comunități. El se folosește de fisura inimii unuia dintre ei pentru a lovi întreaga comunitate. Iată cum nevegherea unuia singur pune în pericol întreaga comunitate a sfinților.

Nu știu exact de ce pasajul precizează că întâmplarea a avut loc la Ghilgal: *Elisei s-a întors la Ghilgal*. Elisei fusese cu Ilie la Ghilgal înainte ca acesta să fie înălțat la cer. Acest amănunt ne amintește că Domnul se reîntorsese în țară din pricina lui Elisei. Elisei trebuia să mănânce și el din ciorbă și poate chiar a mâncat din ea. De fapt, Elisei era ținta războiului spiritual. Scoaterea lui din scenă, chiar prin moarte fizică, însemna îndepărtarea motivului pentru care Dumnezeu mai rămânea în țară. Fiii proorocilor sesizează pericolul după ce încep să mănânce și cer ajutor lui Elisei. Și Elisei răspunde printr-o minune. Este fascinant în această secțiune că Elisei face o minune ori de câte ori cineva îi cere ajutorul. Acel cineva poate fi oricine (de la locuitorii Ierihonului și până la împăratul apostat al lui Israel, de la o văduvă disperată la un căpitan sirian), și nu era nevoie ca acel cineva să se aștepte la o minune. Trebuia doar să ceară ajutor omului lui Dumnezeu. Și Elisei răspunde prompt, dar nu oferă o soluție pământescă, ci de fiecare dată răspunde cu o minune, cu o revărsare specială a harului lui Dumnezeu menită să nască mai multă credință în acel Israel împietrit și apostat.

În situația de față fiii proorocilor mâncaseră deja. Ei se aflau în pericol. Dar Elisei nu doar că operează vindecarea lor și anularea efectului otrăvii, dar el curățește ciorba de otrava din ea și le cere să mănânce mai departe. Elisei surprinde mereu prin abundența de har care curge prin el. El oferă mai mult decât i se cere:

- La Ierihon, el nu doar că vindecă apele dar le face ape vindecătoare.

- În bătălia cu Moabul, el nu doar că le aduce apă în pustie, dar le și oferă o victorie totală împotriva moabiților.
- În fața văduvei disperate, el nu doar găsește o soluție pentru plata datorei, dar îi și dă văduvei mai mult decât cere – are și cu ce trăi cu familia ei după vânzarea undelemnului.
- Sunamita nu cere nimic, și Elisei îi dă un fiu.
- Fiii proorocilor cer doar vindecarea lor de otravă, dar Elisei vindecă ciorba de otravă și le dă să mănânce în continuare.

Minunea curățirii ciorbei ne aduce aminte de vindecarea apelor Ierihonului. Acolo Elisei aruncă sare peste ape, aici el aruncă făină peste ciorbă. Atât sarea cât și făina reprezintă un simbol al jertfelor ce se aduceau la Templu. Sarea era nelipistă de pe jertfe, iar făina era adusă ca jertfă pe altar de cel sărac care nu putea aduce din pricina sărăciei nici măcar un pui de porumbel (vezi Levitic 2:11-13 și Levitic 5:1-13). Ei se aflau într-un context de foamete și sărăcie, și deci aducerea făinei în loc de jertfă era justificată. Autorul ne readuce aminte că harul se revarsă când se cere ajutor Mijlocitorului, dar și faptul că se revarsă în baza JERTFEI. Neglijența lui Ghehazi era vinovată. Ea avea nevoie de iertare, iertarea se făcea în baza jertfei.

Minunile făcute de Elisei conțin și anumite simboluri. Minunea cu înmulțirea undemenului ne-a trimis cu gândul la harul infinit al lui Dumnezeu și la nevoia de vase. În Scriptură se realizează adesea un paralelism între hrana fizică și hrana spirituală. Grija față de mâncarea fizică ne trimite cu gândul la grija față de hrana sufletului. Învățăturile pe care le aducem în comunitatea sfinților pot aduce moarte sau viață. De aceea suntem chemați să nu fim prunci, purtați încolo și înapoi de orice vânt de învățătură, ci să fim maturi în gândire să deosebim învățătura sănătoasă de cea aducătoare de moarte. Plantele găsite din abundență păreau o soluție ideală pentru acel context de foamete. Dar aparențele sunt adesea înșelătoare. O învățătură poate fi de dorit și atrăgătoare și totuși să aducă moartea. Biblia ne învață să nu fim mulți învățători și faptul că învățătorii vor lua o pedeapsa mai aspră. Responsabilitatea de a da hrană spirituală poporului lui Dumnezeu este imensă. Prezbiterii au rolul lui Elisei, aceea de a aduce făina (adevărul curățitor) peste diferitele învățături care curtează viața Bisericii. Și mare atenție să nu fim un Ghehazi. Ghehazi a fost o poartă de intrare a lumilor spirituale în comunitatea sfinților. Vom vedea că fiii proorocilor în cap. 6a umblă în acel spirit materialist al lui Ghehazi ilustrat în cap. 5b. Neglijența sa față de mâncarea fizică a ilustrat neglijența sa față de mâncarea spirituală. Ghehazi se hrănește cu spiritul acestei lumi și oferă și celorlalți din el. Fii proorocilor ajung să fie dominați de același spirit lumesc care-l însuflețea pe Ghehazi.

În acest context credința fiilor proorocilor strălucește prin aceea că cer ajutor lui Elisei și că au curajul să continue să mănânce din ciorbă după ce Elisei declară ciorba curată.

Înmulțirea pâinilor

- 4:42-44 -

Această minune are loc se pare tot în timpul foametei și are tot tema hranei. Mai întâi strălucește credința omului din Baal-Șalișa. Deși locuia într-o regiune dominată se pare de cultul lui Baal, acest om își păstrează credința în Domnul. Și face un lucru minunat: el își aduce aminte de Legea Domnului despre cele dintâi roade, și împlinește această poruncă pe timp de foamete! Foametea este o mare încercare. Cu siguranță că avea și el familia sa, rude, prieteni, și supraviețuirea pe timp de foamete era o mare provocare. Dar acest om se încrede în Domnul. El crede că Domnul poate purta de grijă și în timp de foamete și că foametea nu este o scuză pentru a nu împlini porunca Legii. Faptul că el aduce aceste roade lui Elisei dovedește faptul că el a înțeles că Domnul s-a întors din pricina lui Elisei în țară, și că Elisei era Cortul, templul viu în care locuia Domnul în mijlocul lui Israel. Elisei este pentru Israel ceea ce Templul era pentru Iuda. Sunamita are aceeași percepție. Când ea se aruncă la picioarele lui Elisei, ea de fapt să închină Domnului care umbla alături de Elisei.

Elisei face o provocare slujitorului său (cel mai probabil tot Ghehazi): Dă oamenilor acestora să mânânce. Aceeași provocare o face Mântuitorul ucenicilor săi în Evangheliile. Ghehazi reacționează la fel ca ucenicii, de aceea nu îl putem judeca prea aspru aici. Oricum, reacția sa în urma atâtor minuni revărsate prin Elisei ilustrează faptul că el încă nu era conectat la realitatea spirituală care se revărsa prin Elisei.

Elisei când face minunea, la fel ca la minunea cu undelemnul, pornește de la ceea ce este deja: de la pâinile aduse de omul din Baal-Șalișa, și de la credința acestuia. Apoi, el înmulțește pâinile atât de mult încât fiii proorocilor au mâncat și a mai și mai rămas, după Cuvântul Domnului. Harul abundă din nou. El înmulțește PUȚINUL care există deja și îl înmulțește cu mare genozitate. Nu cred că este întâmplător că Elisei a înmulțit tocmai pâinile aduse de acest om din Baal-Șalișa. Cred că în realitatea spirituală minunea și-a avut mai degrabă punctul de pornire în credința acestuia decât în pâinile aduse de acesta.

Există un contrast evident între ciorba lui Ghehazi și pâinile aduse de omul din Baal-Șalișa. Ciorba este otrăvitoare și este un rezultat al nevegheții și neglijenței lui Ghehazi. Ea pune în pericol întreaga comunitate a sfinților. Elisei trebuie să intervină pentru a o curăți și pentru a vindeca pe cei vătămați de ea. Pâinile aduse de omul din Baal-Șalișa sunt bune și sunt un rezultat al credinței sale. Ele aduc binecuvântare peste întreaga comunitate a fiilor proorocilor. Elisei le înmulțește. harul se manifestă mai întâi spre curățirea hranei vătămatoare și apoi spre înmulțirea hranei sănătoase. Ambele minuni au loc în comunitatea fiilor proorocilor. Elisei vrea să cultive CREDINȚA în mijlocul acestei comunități. El veghează asupra HRANEI fiilor proorocilor curățind ce este vătămător și înmulțind ce este sănătos. Vegherea sa asupra hranei fizice a fiilor proorocilor pe timp de foamete, oglindește vegherea sa asupra hranei spirituale a acestora pe un timp de apostazie. Vasul credinței se mărește când hrana sufletului este vătămatoare. Rolul

păstorilor este să confrunte cu adevărul învățăturile înșelătoare și să înalțe învățăturile sănătoase.
Fără o hrană sănătoasă constantă, vasul credinței nu se poate mări!